

Megoldások, hasznos információk, érdekességek a „Kor-boncoló” című sétálólaphoz

Sétálólapunk elsősorban a 14-18 éves korosztály számára készült, de tartalmas szórakozást kínál fiatal felnőttek, baráti társaságok számára is. Őket invitáljuk izgalmas nyomozójátékra a Pécsi Püspökség látogatóhelyein. A lap négy helyszínt érint: a Székesegyházat, a Püspöki Kincstárat, a Dzsámit valamint a Püspöki Palotát. A sétálólap elején (2. oldal) feltett „fő” kérdésekre csupán a négy helyszín figyelmes végigjárása után lehet megtalálni a válaszokat, de ezektől függetlenül minden helyszínhez kapcsolódnak kérdések, feladatok, melyek élményszerűbbé és szórakoztatóbbá teszik a bejárást.

A négy helyszín bejárása tetszőleges sorrendben történhet.

Az alábbiakban a sétálólapon található feladatok megoldásait, és a hozzájuk kötődő kiegészítő információkat olvashatják.

A sétálólapot a 14-18 év és/vagy játékos kedvű fiatal felnőtt csoportok számára ajánljuk.

Megoldások:

Ladislaus lovag „eredetije” egykor a székesegyház falfestményeinek egyikén volt látható. Az utolsó, 1891-ben befejeződő felújítás során a gótikus festmény megsemmisült, ám készült róla egy akvarellmásolat, melyet jelenleg a püspöki levéltárban őriznek.

Székesegyház

1. Szent Péter és Szent Pál apostolok

2. Teremtés könyve

A képek sorrendben a dél-nyugati saroktól indulva:

a világ teremtése; Ádám és Éva a paradicsomi fa tövében; Isten megjelenik a rejtőzködő ősszülőknek; az angyal lángpallossal kiűzi az első embereket a paradicsomból; (pillér után) az angyal lángpallossal őrzi a paradicsom kapuját, Ádám szánt, Éva gyermekeivel látható; Káin és Ábel áldozata; Káin megöli testvérét; Noé elhatározza, hogy megépíti a bárkát; a vízözön; Noé hálaáldozata; Ábrahámot megáldja Melchizedek főpap; Ábrahám megvendégeli a három angyalt; Izsák föláladozása; Izsák megáldja Jákobot; (északi fal, nyugati sarok) Józsefet eladják a testvérei; József megfejt a fáraó álmát; József fogadja az egyiptomi nép hódolatát; (pillértől keletre) a fáraó lánya megtalálja a bölcsőben fekvő Mózes; Mózes megöli azt az egyiptomit, aki egy zsidót sanyargat; Mózesnek megjelenik az Úr égő csipkebokor képében; a húsvéti bárány; manna a pusztában; Mózes kihirdeti a Tízparancsolatot; Sámuel az ígéret földjén királlyá keni föl Dávidot; Dávid és Salamon; Salamon fölszenteli a jeruzsálemi templomot

3. Az altemplomban, a déli lejáró mellett.

- a „B” válasz a helyes: egykori pécsi püspök és költő

4. A „C” válasz a helyes: az apostolok

Püspöki Kincstár

1. Római kori pénzérmék

2. Strucctojás

Ez a látszólag ide nem illő tárgy feltehetőleg egzotikus jellege miatt kapott helyet az egykori püspöki gyűjteményben, ahonnan származik. Ezek az egyházi és főúri gyűjtemények voltak az újkorban megalakuló, modern múzeumok ősei.

3. Szent Ivó szobra

Mivel a szoborról hiányoznak az attribútumok, vagyis azok a jellegzetes tárgyak, amelyekkel az illető szentet rendszerint ábrázolni szokták, csak feltételezhető, hogy Szent Ivónak, a jogászok védőszentjének szobráról van szó.

4. Pécsi székesegyház

Kubányi Lajos festményén azt láthatjuk, ahogy 1891-ben, Ferenc József jelenlétében Dulánszky Nándor püspök felszenteli a frissen felújított székesegyházat.

Dzsámi

1. A „C” válasz a helyes: Mekka.

2. A „B” válasz a helyes.

Ez a faldíszítmény a székesegyház altemplomában található.

3.

Szt. Ferenc (St. Franciscus Assisio) – aranytallérok

Páduai Szt. Antal (St. Antonius de Padua) – kisgyermek

Szt. István (St. Stephanus) – országalma és jogar

Szt. Imre (St. Emericus) – lilium

Szt. József (St. Josephus) – lilium

Szt. Mihály arkangyal (St. Michael) – lángpallos

Szt. György (St. Georgius martyr) – dárda

Borromei Szt. Károly (St. Carolus Borromeus) – kötél

Szt. Amália (St. Amalia) – bilincs

Szt. Erzsébet (St. Elisabetha) – rózsák

Szt. Benedek (St. Benedictus) – nyitott kódex

Szt. László (St. Ladislaus) – országalma és csatabárd

4.

Az eredeti szöveg a következő:

„NÉHAI NZTES KETSKÉS KLÁRA ASSZONYNAK

NZTES KÖRMENDY JÓZSEF ÚR ÉDES IÓ PÁRJÁNAK

IT VAGYON SIR-HALMA ÉS JÓZSEF FIÁNAK

ÉLTEKNEK FONALÁT HA KIVÁNOD TUDNI

TSEKÉLY VOLT: EL IS LEHET HIDNI,

MERT 25 TAVASZ SZÉP KEVÉS S PARÁNYI

1810 LETT VOLNA ÉLTÉNEK 26=TAVASZA

DE IAII 7=IK MART: ÉLTÉNEK FONALÁT ELVÁGTA

ÁLY MEG HÁT UTAZÓ S'VED IÓ GONDOLÓRA

HITESD EL MAGADAL IGY IÁRSZ NEMSOKÁRA

Püspöki Palota

1. Szőlő

2. A termék egy részének padlózatát ilyen, intarziás parketta díszíti.

3. A „C” a helyes válasz: hőszigetelés

4. Efféle jelek már a római birodalomban is használatban voltak. Az Osztrák-Magyar Monarchia területén, a világon egyedülálló módon, rendkívül sok bélyeges téglát készítettek.

A sétálólap elején feltett kérdések megoldása:

- A Szent Bertalan templomot a török hódoltság idején Gázi Kászim pasa dzsámivá alakította. A török uralom elmúltával a muzulmán imahelyet ismét keresztény templommá építették át, s a Gyertyaszentelő Boldogasszony tiszteletére szentelték fel.
- 1807 és 1830 között a székesegyház Pollack Mihály tervei alapján átépítették. Ekkor a tornyok tetejét vízszintessé alakították. A későbbi, 1891-ben befejeződő felújítás során a román korihoz hasonló módon ismét csúcsos tetőt kapott a négy torony.
- 1948 után a kommunizmus előretörésével az ÁVH (Államvédelmi Hatóság) és az ÁEH (Állami Egyházügyi Hivatal) a püspökök minden lépését figyelte. A palotában, de még a palota kertjében is lehallgató-készülékeket helyeztek el. Kevés olyan hely maradt, ahol a püspökök bizalmas beszélgetéseket folytathattak vendégeikkel. Ezek egyike a püspöki palotát a püspöki magtár épületével összekötő alagútban található, Texas Bár fedőnévvel illetett, rövid, titkos folyosószakasz.
- A székesegyház tornyait jelenleg kőből faragott Anjou-liliomok díszítik. Ezek korábbi változatait ma a magtár alatti alagúttrendszer falába beépítve láthatjuk.

Ha bármilyen észrevételük van a sétálólappal vagy a fenti megoldókulccsal kapcsolatban, kérjük az elmeny@pecs.egyhazmegye.hu email címen jelezzék felénk.